

Sesja Rady Miejskiej
Komisja ds. Zdrowia, Spraw Społecznych, Edukacji, Kultury i Sportu

Przewodnicząca
Rady Miejskiej w Bogatyni

Łyła Małkiewicz

19-05-2025

Projekt

Biurowo Rady Miejskiej

wpłynęło dnia

br. 0006.147.2025

19-05-2025

UCHWAŁA NR.....

RADY MIEJSKIEJ W BOGATYNI

z dnia

L. dz. ilość zał.

podpis

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027

147.2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) Rada Miejska w Bogatyni uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Bogatynia.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

do uchwały Rady Miejskiej w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Bogatynia na lata 2025-2027. Priorytetem będzie prowadzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców.

Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej wspólnoty. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest skoordynowane wsparcie dzieci i rodzin, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do prawidłowego wypełniania tych funkcji, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 5 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027
Miasto i Gmina Bogatynia

Spis treści

Wstęp

I. Podstawy Prawne

II. Diagnoza Społeczna

III. Założenia Programu

IV. Adresaci Programu

V. Cele Programu

VI. Zasoby

VII. Zadania

VIII. Struktura Systemu Wsparcia Rodziny w Gminie Bogatynia

IX. Przewidywane Efekty

X. Źródła Finansowania

XI. Podsumowanie

Wstęp

Niniejszy Program jest kontynuacją programu wspierania rodzin realizowanego w Gminie Bogatynia od 2016 roku.

„Rodziną nazywamy podstawową, pierwotną, małą grupę społeczną składającą się z rodziców, ich dzieci (także adoptowanych) i krewnych. Rodziców łączy więź małżeńska, rodziców z dziećmi – rodzicielska.

Do głównych funkcji rodziny zaliczamy:

- Funkcje prokreacyjne
- Przygotowanie dzieci do wejścia w życie społeczne, ich pielęgnowanie i wychowywanie oraz zapewnienie im odpowiedniego startu życiowego;
- Prowadzenie gospodarstwa domowego, zaspokajającego potrzeby członków rodziny;
- Sprawowanie pieczy nad życiem członków rodziny, ich zachowaniem, kulturą, zdrowiem, trudnościami żywymi

Rodzina jest pierwszym, naturalnym środowiskiem wychowawczym, z którym styka się dziecko. „Instytucją wychowawczą” kształtującą osobowość małego człowieka, przekazującą preferowane wzory zachowań, w której przebiega proces socjalizacji oraz przygotowanie do pełnienia przyszłych ról społecznych.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników m. in. takich jak, np.: alkohol, środki psychoaktywne, przemoc, bezrobocie, brak kompetencji wychowawczych. Owe czynniki czynią daną rodzinę dysfunkcyjną, która w sposób niedostateczny wspomaga dziecko w pokonywaniu zadań rozwojowych, natomiast w zamian dostarcza jemu bardzo często negatywne, niejednokrotnie wręcz traumatyczne doświadczenia.

Dziecko wzrastające w rodzinie dysfunkcyjnej musi dostosować się do sposobu jej życia. Dysfunkcyjna rodzina bez pomocy z zewnątrz nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, ani rozwiązać własnych problemów a tym samym wyjść z sytuacji kryzysowych. Zdrowa rodzina wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje rodzicielskie daje dzieciom poczucie bezpieczeństwa, akceptacji oraz miłości z jednoczesnym zapewnieniem podstawowych potrzeb bytowych. Jest to równoznaczne z przekazaniem swoim dzieciom możliwości prawidłowego rozwoju i podstawy do zdrowego funkcjonowania w przyszłości.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 w/w Ustawy, do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Dobry program winien mieć na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego zasoby gminy. Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu

rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), w latach 2012 - 2023 Bogatyński Ośrodek Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny w Bogatyni realizował zadania przewidziane w/w ustawie.

Asystenci rodziny pracują z rodzinami za ich zgodą, uwzględniając zakres pomocy jaka powinna być udzielona rodzinie. Praca z rodziną prowadzona będzie również w przypadku czasowego umieszczenia dzieci poza rodziną.

I. Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673)
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.)

II. Diagnoza społeczna

Geograficzne usytuowanie gminy Bogatynia na terenie przygranicznym ma nie tylko pozytywny ale i negatywny wpływ na życie i funkcjonowanie rodzin na nim zamieszkałych. Jednym z takich negatywów aspektów dla naszych podopiecznych jest łatwy dostęp do środków psychoaktywnych. Znaczna część rodziców, będąca pod opieką asystentów rodzin zażywa owe środki i jest na skraju uzależnienia lub uzależniona od nich, bądź od alkoholu. Pomimo możliwości korzystania z różnych form terapii związanych z uzależnieniami i kontrolą złości, problemem jest również duży opór ze strony dysfunkcyjnych rodzin przed jakimikolwiek zmianami. Problemem jest również bezrobocie i bezdomność. I choć istnieje możliwość zatrudnienia się w zakładach pracy po stronie czeskiej i niemieckiej jak również w zakładach pracy na terenie gminy, to „nasi” rodzice nie potrafią korzystać z takiej możliwości i wymagają z tego powodu profesjonalnego wsparcia przez służby publiczne w oparciu o diagnozę sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i społecznej, czyli profesjonalnego zespołu prowadzącego wielospecjalistyczne oddziaływania.

Występujące w rodzinie wyżej opisane problemy są najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego, wymagające interdyscyplinarnych, skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz wsparcia instytucji działających na rzecz dziecka i jego rodziny.

Do tworzenia Programu wykorzystano informacje zawarte w Analizie SWOT(załącznik nr 1) oraz pozyskane dane statystyczne z poszczególnych instytucji wspierających m.in. dziecko i jego rodzinę, przedstawione poniżej.

Tabela 1

Podjęcie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności do zastosowania leczenia odwykowego w latach 2023 i 2024:

Rok	2023	2024	Razem
Liczba osób	55	55	110

Tabela 2

Liczba osób objęta terapią uzależnienia od alkoholu w roku 2023 i 2024:

Rok	2023	2024	Razem
Liczba osób	81	115	196

Tabela 3

Rodziny z problemem uzależnienia od alkoholu i narkotyków korzystające z pomocy finansowej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bogatyni w latach 2023 i 2024:

	Problem uzależnienia od alkoholu		Problem uzależnienia od narkotyków	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rok 2023	35	48	17	28
Rok 2024	39	54	18	33

Tabela 4

Liczba osób objętych formą wsparcia rodziny poprzez dożywianie w latach 2023 i 2024 (zadanie realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogatyni):

	Rok 2023	Rok 2024
Dorośli	99	87
Dzieci	65	70
Razem	164	157

Tabela 5

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2023 i 2024:

Rok 2023		Rok 2024	
Liczba rodzin	W tym dzieci	Liczba rodzin	W tym dzieci
35	89	28	72

Główne powody objęcia dysfunkcyjnych rodzin asystą na terenie Gminy Bogatynia to:

- trudności i zaniedbania opiekuńczo wychowawcze,
- niewydolność opiekuńczo - wychowawcza rodziców,
- bezdomność rodziców,
- długotrwałe bezrobocie,
- ograniczenie władzy rodzicielskiej,
- pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej,
- uzależnienie od alkoholu,
- uzależnienie od środków psychoaktywnych,
- uzależnienie od środków psychoaktywnych i alkoholu,
- umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej
- niezaradność życiowa wynikająca z niepełnosprawności intelektualnej rodziców.

W 2023 r. asystenci swą pracą objęli 35 rodzin, w tym 89 dzieci w wieku - od urodzenia do 18 r.ż.:

- na wniosek Sądu zgorzeleckiego - 9 rodzin
- na wniosek pracowników socjalnych Bogatyńskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny- 26 rodzin

W 2023 r. z rodzin będących pod opieką asystenta rodziny w wyniku interwencji z rodzin biologicznych zabrano 3 dzieci i umieszczono w pieczy zastępczej (ze względu na problem zaniedbania opiekuńczo – wychowawczego wynikającego z nadużywania alkoholu lub substancji psychoaktywnych – dziecko trafiło do rodziny spokrewnionej, dzieci do pieczy instytucjonalnej).

Asystenci swą pracą w roku 2024 objęli 28 rodzin, w tym 72 dzieci w wieku - od urodzenia do 18 r.ż.:

- w oparciu o postanowienie Sądu Rodzinnego w Zgorzelcu - 7 rodzin

- na wniosek pracowników socjalnych Bogatyńskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Wsparcia Rodziny - 21 rodzin

W 2024 r. z rodzin będących pod opieką asystenta rodziny w wyniku interwencji z rodzin biologicznych zabrano 4 dzieci i umieszczono w pieczy zastępczej (ze względu na problem zaniedbania opiekuńczo – wychowawczego wynikającego z nadużywania alkoholu lub substancji psychoaktywnych – dziecko trafiło do rodziny spokrewnionej, dzieci do pieczy instytucjonalnej).

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej lub w instytucjonalnej pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej

III. Założenia Programu

Gminny Program Wsparcia Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2025 - 2027.

Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działania mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań diagnostyczno – terapeutycznych oraz profilaktyczno – edukacyjno – wychowawczych
- zapobieganiu wymagającym interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia

Zasadą nadrzędną Programu gwarantującą skuteczność podejmowanych działań jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz dziecka i jego rodziny.

IV. Adresaci programu

Adresatami Programu są rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożone ubóstwem, wykluczeniem społecznym, problemem uzależnienia oraz dotknięte przemocą.

V. Cele Programu

- Podniesienie kompetencji rodzicielskich w zakresie umiejętności opiekuńczo wychowawczych, pełnienia ról, planowania i funkcjonowania rodziny oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych
- Poprawa jakości i efektywności działań prospołecznych, obejmujących podległy teren gminy, służących możliwości dokonywania pełnej diagnozy rozpoznania rzeczywistych przyczyn destabilizacji funkcjonowania rodzin oraz udzielenia im bezzwłocznego, profesjonalnego wsparcia diagnostyczno – terapeutyczno- pomocowego
- Konsolidacja działań w obrębie jednej instytucji
- Stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Gminie Bogatynia

VI. Zasoby

Podmioty realizujące zadania w obszarze wspierania rodziny oraz inne partnerskie instytucje i organizacje wspomagające:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogatyni
- Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna w Bogatyni
- Punk Interwencji Kryzysowej dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Punkt Informacyjno – konsultacyjny do spraw rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu
- Urząd Miasta i Gminy w Bogatyni
- Komisariat Policji w Bogatyni
- Zespół Interdyscyplinarny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Sąd Rodzinny i Nieletnich w Zgorzelcu

- Kuratorzy Sądowi
- Placówki służby zdrowia
- Placówki oświatowe

VII. Zadania

- Wspieranie i wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny
- Podejmowanie działań w zakresie aktywności społeczno-zawodowej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Współpraca i z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny - wypracowywanie zasad wspólnego działania służących poprawie funkcjonowania rodziny
- Zapewnienie rodzinom dostępu do specjalistycznego poradnictwa
- Udział Gminy w rządowych i pozabudżetowych programach wspierania rodzin
- Rozwijanie systemu wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa dla rodzin, w tym psychiatryczno – psychologicznego i prawnego - konsolidacja działań w obrębie jednej instytucji

VIII. Struktura Systemu Wsparcia Rodziny w Gminie Bogatynia

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa wskazuje, iż pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 10.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Bogatyni w/w celu utworzono Dział Pomocy Społecznej.

Powyższy Dział swoją działalnością obejmuje rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zapewniając wsparcie w formie pracy z rodziną lub i pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

System wsparcia rodziny organizowany jest w naszej gminie, ponieważ to do gminy należy zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny, w tym potrzeb wynikających z trudności opiekuńczo- wychowawczych. Istotnym jest, aby wsparcie udzielane było zgodnie

z zasadą pomocniczości czyli za zgodą rodziny, przy jej aktywnym udziale oraz z uwzględnieniem zasobów własnych rodziny i zewnętrznych źródeł pomocy.

Asystent rodziny

Praca asystenta rodziny polega na wspieraniu, wspomaganiu rodziców i ich dzieci w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron poszczególnych członków rodziny oraz ich zasobów. Asystent rodziny pracuje z rodziną za jej zgodą i jej aktywnym udziałem, uwzględniając zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Pracę z rodziną prowadzi również w przypadku czasowego umieszczenia dzieci poza rodziną. Głównym celem owej współpracy jest podniesienie kompetencji rodzicielskich w zakresie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, umiejętnego zarządzania środkami finansowymi i radzenia sobie w sytuacjach trudnych dla rodziny. Efektem dobrej współpracy rodziny z asystentem rodziny tj.: rzetelnej realizacji zaplanowanych działań przez rodzinę na każdym etapie, jest możliwość odzyskania kontroli nad własnym życiem, danie dzieciom poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego ich rozwoju.

Dla pełnego, profesjonalnego wsparcia rodziny, zadaniem asystentów rodziny powinna być ścisła współpraca z pracownikiem socjalnym, psychologiem, psychiatrą oraz pracownikami świetlicy. Asystenci rodziny dla własnego zdrowia psychicznego powinni mieć możliwość pracy z superwizorem. Nieodzownym czynnikiem pracy asystenta jest współpraca z instytucjami wspierającymi dziecko i jego rodzinę.

Asystenci Rodziny współpracują również z instytucjami wspierającymi dziecko i jego rodzinę takimi jak:

- Zespół interdyscyplinarny
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Bogatyni
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgorzelcu
- Komisariat Policji w Bogatyni
- Poradnia Uzależnień w Bogatyni
- Sąd Rodzinny i Nieletnich w Zgorzelcu
- Kuratorzy sądowi
- Zespół Opieki Zdrowotnej w Bogatyni
- Placówki Oświatowe z terenu Gminy Bogatynia

- Urząd Miasta i Gminy Bogatynia

Zakres pracy asystenta rodziny - zgodny z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49)

Zakres pracy psychologa

Udzielanie porad psychologicznych w zakresie:

- rozwiązywania problemów wychowawczych i rodzinnych (np.: samotne macierzyństwo , przy nikłych szansach na uzyskanie pracy lub mieszkania, porzucenie przez partnera – jedynego żywiciela i ojca dzieci, uwięzienie ojca rodziny i pozostanie z gromadką dzieci)
- próby samobójcze lub groźby członka rodziny
- podejrzenie zagrożenia dziecka przez pedofila w rodzinie
- rozwiązywania problemów związanych z funkcjonowaniem społecznym poza rodziną
- zdrowia psychicznego i zaburzeń psychicznych dzieci i dorosłych
- prowadzenie konsultacji i poradnictwa psychologicznego wobec osób rujnujących własne życie i bliskich, uzależnionych i współuzależnionych, a także sprawców i ofiar przemocy domowej
- Udzielanie pomocy w kryzysie psychologicznym – prowadzenie interwencji kryzysowej
- Sporządzanie diagnozy niezbędnej do pracy z rodziną – opiniowanie
- Długo i krótko terminowa terapia psychologiczna: indywidualna i rodzinna
- Psychoedukacja
- Wsparcie i współpraca z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi , psychiatrą oraz prawnikiem w celu lepszego zrozumienia, ustaleniu właściwej wielowymiarowej diagnozy szczegółowej - możliwość ustalenia i realizacji adekwatnego do potrzeb planu pracy z rodziną

Zakres pracy lekarza psychiatry- terapeuty

Do lekarza psychiatry- terapeuty nie jest wymagane skierowanie.

- Diagnoza, terapia i leczenie w warunkach ambulatoryjnych (farmakologia) m.in.

- zaburzenia lękowe
 - zaburzenia depresyjne
 - zaburzenia osobowości
 - problemy w związkach i w rodzinie
 - zagrożenie samobójstwem lub samouszkodzeniem
 - trauma lub bycie nadużywany
 - problemy bytowe
 - uzależnienia i zaburzenia jedzenia
- Psychoedukacja i psychoterapia
 - Wsparcie i współpraca z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi, psychologiem oraz prawnikiem w celu lepszego zrozumienia problemu, ustaleniu właściwej wielowymiarowej diagnozy szczegółowej - możliwość ustalenia i realizacji adekwatnego do potrzeb planu pracy z rodziną
 - Sporządzanie diagnozy niezbędnej do pracy z rodziną – opiniowanie

Superwizor- psychoterapeuta

Superwizję rozumie się jako proces uczenia się i ciągłego rozwoju zawodowego służący wzmocnieniu kompetencji poprzez poszukiwanie źródeł trudności w pracy i możliwości ich pokonania. To profesjonalny dialog, w którym omawiane będą kwestie poznawcze, emocjonalne i etyczne wynikające z trójstronnej relacji pomiędzy klientem, pracownikiem i placówką, umożliwiające asystentom refleksję nad jakością ich pracy.

Superwizja pomaga przejść od wiedzy teoretycznej do działania. Tym samym stanowi metodę, dzięki której teoria pomagania staje się praktyką pomagania. Wiedza urzeczywistnia się w działaniu. Superwizja stanowić będzie bardzo istotny element kontroli zawodowej, dzięki któremu eliminowane będą przypadki niekompetentnej praktyki czy nieetycznych zachowań.

Placówka wsparcia dziennego- Świetlica

Świetlica powinna być przeznaczona szczególnie dla dzieci z dysfunkcjonalnych środowisk rodzinnych z przeznaczeniem dla uczniów szkół podstawowych i ponad podstawowych. Wychowankowie do świetlicy przyjmowani będą na prośbę rodziców. Otoczy ona dzieci i młodzież opieką wychowawczą, stworzy warunki do nauki, rozwijania zainteresowań i uzdolnień, wyrównywać będzie braki wychowawcze rodziny i eliminować zaburzenia zachowania.

Cel główny

Podjęcie wobec dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych i znajdujących się w trudnej sytuacji socjalnej działalności z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym.

Cele szczegółowe

- Wspieranie wychowawczej roli rodziny w integralnym rozwoju dziecka w jej naturalnym środowisku
- Wyrównanie dysproporcji edukacyjnych i wychowawczych u podopiecznych
- Rozwinięcie u wychowanków umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życia codziennego i rozwiązywanie konfliktów
- Wzmacnianie u wychowanków poczucia własnej wartości
- Profilaktyka uzależnień
- Wyrabianie i utrwalanie u wychowanków prawidłowych nawyków higieny

Adresaci

Świetlica z przeznaczeniem dla dzieci i młodzieży w wieku 6-18 lat uczęszczających do szkół na terenie miasta i gminy Bogatynia. W wyjątkowych przypadkach do placówki mogą być przyjmowane również dzieci młodsze. Decyzję podejmuje jednorazowo osoba prowadząca placówkę. Dzieci i młodzież mogą zgłaszać się do placówki same lub być kierowane przez pedagogów szkolnych, asystentów rodziny lub pracowników socjalnych. Każdorazowo przy przyjęciu dziecka do placówki rodzice są zobowiązani do rozmowy z wychowawcą prowadzącym w celu przeprowadzenia wywiadu i wypełnienia karty informacyjnej.

Zadania placówki:

- Działalność edukacyjna i reedukacyjna, mająca na celu wyrównanie dysproporcji w poziomie wiedzy i umiejętności poszczególnych wychowanków

- Działalność wychowawcza skierowana przede wszystkim do dzieci zaniedbywanych i zagrożonych uzależnieniem
- Działalność wychowawczo-motywuująca, wyrabiająca u dzieci postawy prospołeczne, a także asertywność i dbałość o rozwój własnych talentów i zainteresowań
- Dbałość o zdrowie i prawidłowy rozwój fizyczny wychowanków
- Dożywianie dzieci i młodzieży

Rodzaje zajęć prowadzonych w świetlicy:

- Działania edukacyjne
- Działania profilaktyczne
- Działania wychowawcze
- Działania opiekuńcze we współpracy z rodziną

IX. Przewidywane Efekty Gminnego Programu Wsparcia Rodziny

Możliwość odzyskania przez rodzinę kontroli nad własnym życiem, danie dzieciom poczucia bezpieczeństwa, sposobność prawidłowego rozwoju i funkcjonowania w społeczeństwie. Stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

X. Źródła Finansowania

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozyskanych z innych źródeł.

XI. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 -2027 ma służyć zapobieganiu powstawania sytuacji mających niekorzystny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Zapobiegać wykluczeniu społecznemu. Wspierać rodzinę dysfunkcyjną w zakresie występujących w niej niedomagań. Zabezpieczyć potrzeby bytowe rodziny, wpływać na poprawę trybu i jakości jej życia. Pomagać i wzmacniać wydolność opiekuńczo – wychowawczą rodzin oraz chronić dobro dziecka w sytuacjach jemu zagrażających.

Celem poprawy jakości i efektywności działań prospołecznych obejmujących teren Gminy Bogatynia, do pełnej diagnozy rozpoznania rzeczywistych przyczyn destabilizacji funkcjonowania rodzin oraz udzielenia im bezzwłocznego, profesjonalnego wsparcia diagnostyczno – terapeutycznego, wskazana jest również w w/w dziale praca psychologa i lekarza psychiatry. Proponowane a zarazem konieczne pozyskanie profesjonalnej kadry pozwoli na konsolidację działań w obrębie jednej instytucji .

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Bogatynia ma charakter otwarty i elastyczny. Pojawienie się nowych możliwości organizacyjnych, prawnych lub zidentyfikowanie nowych potrzeb społecznych będzie uzasadniało uzupełnienie Programu o nowe zapisy. Monitoring i ewaluacja będą spełniać funkcję wewnętrznej kontroli realizacji zadań, ocenę skuteczności poszczególnych działań oraz ocenę sposobu realizacji celów i osiągniętych rezultatów. Ewaluacja będzie się odbywać na bieżąco przez cały czas trwania Programu. Raport z ewaluacji i monitoringu będzie sporządzany po zakończeniu każdego roku.

Załącznik nr 1

Analiza SWOT

Wsparcie Rodziny na Terenie Miasta i Gminy Bogatynia

<i>MOCNE STRONY</i>	<i>SŁABE STRONY</i>
• Współpraca z samorządem gminnym. • Utworzenie Działu Pomocy Społecznej - zatrudnienie asystentów rodziny. • Wiedza i doświadczenie asystentów rodziny odpowiedzialnych za realizację wspierania rodziny. • Znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników OPS. • Działalność na rzecz rodzin instytucji oraz placówek oświatowych. • Terapie dla osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych. • Terapie dla osób nie radzących sobie z agresją. • Terapie dla osób będących w przemocy. • Realizacja programów profilaktycznych. • Realizacja projektów EFS związanych z aktywizacją społeczno – zawodową dla osób z terenu miasta i gminy. • Realizacja „Programu Aktywizacji i Integracji” z PUP dotyczącego aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. • Realizacja rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” finansującego dożywianie dzieci w szkołach i osób dorosłych.	• Ograniczony dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego – psycholog, psychiatra • Rosnące potrzeby w zakresie poradnictwa rodzinnego, wsparcia środowiskowego • Brak ośrodków wsparcia dziennego – świetlic terapeutycznych dla dzieci i młodzieży • W dalszym ciągu stereotypowe podejście klientów do poradnictwa specjalistycznego - psycholog, psychiatra.

SZANSE	ZAGROŻENIA
• Ustalenie właściwej wielowymiarowej diagnozy szczegółowej oraz podjęcie adekwatnego kierunku działań pomocowych z rodziną, poprawa relacji rodzinnych, zwiększenie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych rodziców, prawidłowe funkcjonowanie rodziny, • Współpraca rodzin dysfunkcyjnych z asystentem rodziny i pracownikiem socjalnym • Udział rodzin w działających na terenie gminy grupach wsparcia oraz innych działaniach integrujących w środowiskach lokalnych. • Znajomość środowiska lokalnego • Zapobieganie wypaleniu zawodowemu pracowników merytorycznych wsparcie, współpraca psychologa i psychiatry z pracownikami merytorycznymi Działu Pomocy Społecznej • Wprowadzenie innowacyjnych form pomocy rodzinie. • Ograniczenie liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. • Poprawa sytuacji bytowej rodziny, Karta Dużej Rodziny, program 800+ • Wzrost świadomości dotyczący posiadania wiedzy związanej z wypełnianiem funkcji opiekuńczo - wychowawczej przez rodzinę. • Wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia. • Integracja rodziny ze środowiskiem.	• Uzależnienia - narkomania, alkoholizm, hazard, przemoc w rodzinie. • Brak adekwatnego wsparcia diagnostyczno - terapeutycznego psychologiczno - psychiatrycznego rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych - mniejsze szanse rozwojowe dzieci w/w rodzinach. • Wzrost kosztów utrzymania rodziny-umieszczenie dzieci w placówkach lub pieczy zastępczej; • Zanik więzi rodzinnych, tradycji rodzinnych. • Występowanie zjawiska przerzucania odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje. • Brak zainteresowania rodziców problemami dziecka i formą spędzania przez nie czasu wolnego. • Zjawisko dziedziczenia biedy i negatywnych wzorców.

Wnioski

Program wspierania rodziny w Gminie Bogatynia na lata 2025-2027 zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Bogatynia oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter interdyscyplinarny, a dla rodziny będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się z problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawczości, aby rodziny przy wykorzystaniu własnego potencjału, potrafiły rozwiązywać problemy. Ważnym elementem powodzenia realizacji Programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Bogatynia.